

Moet de vleesvarkenshouder lichter gaan leveren vanwege hoge voerprijzen?

Antwoord: Nee!

De voerprijzen zijn de laatste maanden sterk gestegen. Daarmee rijst de vraag of de vleesvarkenshouder de varkens lichter moet gaan leveren om de VC scherp te houden en de voerkosten daarmee te drukken. De mensen uit de voersector stellen mij de laatste tijd deze vraag vaak. Zij adviseren de varkenshouder waarbij zij uiteraard graag laag uitkomen met de voerkosten per kg groei. In de meeste gevallen zal lagere voerkosten per kg groei vanwege lichter afleveren tevens leiden tot lagere voerwinsten op jaarbasis. Weet wat je doet!

De drie belangrijkste kengetallen die op de strategie van de vleesvarkenshouder invloed hebben, zijn de biggenprijs, de voerkosten en de opbrengstprijs. Deze drie kengetallen hebben zeker een onderlinge samenhang en zijn tot op zekere hoogte uitwisselbaar.

Zo heeft lichter afleveren als voordelen:

- ✓ Per afgeleverd varken maar ook op jaarbasis is minder voer nodig. De voerkosten dalen.
- ✓ Hogere opbrengsten vlees per jaar
 - Op jaarbasis wordt per plaats iets meer kg vlees geleverd vanwege de aankoop van meer biggen en dus vaker een startgewicht van levend 25 kg die later geleverd wordt aan de slachterij.
 - De opbrengstprijs stijgt meestal iets vanwege minder gewichtskorting.
- ✓ Het aantal varkens dat uitvalt, blijft op jaarbasis ongeveer gelijk maar de waarde van de uitgevallen varkens daalt iets.
- ✓ Lichter leveren heeft als voordeel dat de mestproductie iets daalt.

Zo heeft lichter leveren als nadelen:

- ✓ Er moeten op jaarbasis meer biggen worden aangekocht.
- ✓ Bij gelijke afleverstrategie neemt het aantal staldagen dat de stal bezet is af terwijl het aantal leegstandsdagen per ronde gelijk blijft. Gevolg is een iets lagere bezettingsgraad.

De prijsniveaus van de belangrijkste kengetallen van vorig jaar en van heden ten dage naast elkaar:

Kengetal	2020	2021	Verschil
	heel jaar	begin juni	
Biggenprijs	€ 53,00	€ 62,00	€ 9,00
Opbrengstprijs	€ 1,55	€ 1,64	€ 0,09
Pakketprijs voer/100 kg	€ 25,50	€ 29,00	€ 3,50
Voerkosten/ kg groei	€ 0,65	€ 0,74	€ 0,09

Voor de vleesvarkenshouder zijn globaal de biggen 9 euro duurder en brengen ze ook ongeveer 9 euro per stuk meer op bij 100 kg geslacht gewicht. De voerkosten zijn echter bij 100 kg groei ook 9 euro hoger.

Wanneer we met bovenstaande informatie een aantal zaken doorrekenen ziet dat er als volgt uit:

Mutatie opbrengstprijz die nodig is om gelijk uit te komen in voerwinst		
Actie	2020 heel jaar in ct./kg	2021 anno nu in ct./kg
3 kg lichter gaan leveren	0,61	0,77
3 kg zwaarder gaan leveren	-0,53	-0,69
Omschakelen van beren/gelten naar borgen/gelten	3,36	3,69

Toelichting op bovenstaande tabel:

Wanneer we als vleesvarkenshouder besluiten om 3 kg lichter te gaan leveren dan moet de opbrengstprijz met 0,77 cent per kg stijgen om de andere mutaties zoals hierboven opgesomd goed te maken. Wanneer we dat doen met de financiële cijfers van het gehele jaar 2020 dan is dat maar 0,61 cent per kg. Evenzo is bij zwaarder leveren de prijsdaling die we mogen accepteren nu hoger dan met de cijfers van 2020.

MET ANDERE WOORDEN: Wanneer vorig jaar het aflevergewicht op het optimale gewicht stond, ligt dat optimale punt nu iets hoger!!!

Indien er een keuze gemaakt moet worden om te schakelen van beren/gelten naar borgen/gelten dan is er ongeveer 0,33 cent per kg geslacht gewicht extra verschil nodig om de keuze voor borgen en gelten te kunnen maken. Omgekeerd is de keuze van borgen naar beren juist 0,33 cent eerder te maken daar de kg prijs met 3,69 cent mag dalen en dat was 3,36 cent/kg.

Wellicht overschatten we de invloed van hoge voerprijzen in de totale mix van effecten op de voerwinst. Wanneer we lichter gaan leveren besparen we maar beperkt hoeveelheid voer. De pakketprijs stijgt echter wel omdat het aandeel start en tussenvoer gaat stijgen. Het effect van aankoop biggen is veel groter.

Invloed 3 kg lichter leveren op de voerwinst:

Omschrijving	Nodig per jaar	Op jaarbasis Verandering Bij 3 kg lichter leveren	Verandering in %		Economie 2020 heel jaar	Economie 2021 heden
Aantal biggen per jaar per plaats	2,94	0,102	3,47%	nadeel	-€ 5,41	-€ 6,32
Kg voer per plaats per jaar en hogere pakketprijs	739	-9	-1,22%	voordeel	€ 1,70	€ 2,03
Kg vlees per plaats per jaar	294	1,1	0,37%	voordeel	€ 1,71	€ 1,80
uitval varkens per jaar	0,74	0	0,00%	gelijk	€ 0,00	€ 0,00
m3 mest per plaats per jaar	1,06	-0,005	-0,47%	voordeel	€ 0,08	€ 0,08
Bezettingsgraad	92%	-0,18%	-0,20%	nadeel	-€ 0,19	-€ 0,14
Totaal per plaats					-€ 2,11	-€ 2,55

Met de economie van heden begin juni 2021 is het financiële nadeel van lichter leveren bij een gelijke opbrengstprijis per kg groter dan wanneer we dezelfde calculatie maken met de economische cijfers van geheel 2020.

Behalve dat biggenprijs als getal gemakkelijk kan variëren van 30 tot wel 80 euro en dus bijna een factor 3 verschil kan maken is ook het effect in de calculatie nog een keer een factor 3. (van 3,47% meer aankoop biggen tot maar 1,22 % minder kg voer die dan met lichter leveren en dus een duurder voerpakket ook nog eens maar 0,9 % goedkoper gaan worden.)

Het voer mag nog 5 euro per 100 kg duurder worden voordat het in de huidige economie in de mix van te maken afwegingen een vergelijkbare belang heeft dan het had in 2020.

Door Kasper Bekker, Saldo Advies Varkenshouderij